

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/238/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514204501
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8514204501.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava 851 02, IČO: 35 724 803, právne zast.: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava 851 02, IČO: 36 613 843 proti žalovanému M. T., nar. X. X. XXXX, bytom S. M. XXX, XXX XX S. M. v konaní o zaplatenie 1 146,69 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovanému súd **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok 060 01, IČO: 35 923 130 sa žalobou doručenou súdu dňa 15. 8. 2014 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1 146,69 eur s príslušenstvom, a to úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 1 146,69 eur od 9. 9. 2011 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobný návrh odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 18. 6. 2008 Zmluvu o pôžičke číslo XXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytol celkovú sumu pôžičky vo výške 2 576,70 eur. Žalovaný mal splácať pôžičku v 70 mesačných splátkach po 36,81 eur. Do dňa podania žaloby mu uhradil sumu 1 214,82 eur. Vzhľadom na porušenie povinností odporcu splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., listom zo dňa 25. 8. 2011 vyzvala odporcu na okamžitú úhradu všetkých splátok jednorázovo.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, žalovanému doručil žalobu a súčasne ho vyzval, aby sa k predmetu sporu písomne vyjadril v lehote 15 dní a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, aby vo vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný sa k žalobe v lehote stanovenej súdom písomne nevyjadril.

Na návrh pr. zástupcu EOS KSI Slovensko súd uznesením č. k. 5C/238/2014-36 zo dňa 18. 12. 2014 pripustil vstup do konania spoločnosť EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava 851 02, IČO: 35 724 803 na miesto žalobcu Consumer Finance Holding, a. s., so sídlom Hlavné námestie 12, Kežmarok 060 01, IČO: 35 923 130. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 1. 2015.

Súd výzvou zo dňa 26. 8. 2015, adresovanou žalobcovi, žiadal, aby predložil súdu celú platobnú históriu a špecifikáciu, t. j. koľko žalovaný uhradil, na čo boli zaúčtované platby, koľko bolo zaúčtované na istinu, na úrok z úveru, na poplatky resp. na iné platby.

Dňa 18. 9. 2015 bola doručená súdu emailom odpoveď žalobcu s prehľadom splátok a úhrad. Žalobca uviedol, že pôvodný veriteľ uzatvoril so žalovaným Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej mu bola poskytnutá pôžička vo výške 995,82 eur (30 000,- Sk), ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v 36 mesačných splátkach vo výške 36,81 eur (1 009,- -Sk). Z predloženej platobnej histórie je zrejmé, že z predpísaných úhrad v celkovej výške 2 247,83 eur, žalovaný uhradil sumu 1 398,78 eur a dostal sa tak do omeškania s úhradou sumy 1 033,01 eur. Žalovanému boli zároveň vyčíslené poplatky spolu vo výške 113,68 eur, a to zmluvná pokuta vo výške 18,39 eur a sankčný úrok vo výške 95,29 eur. Žalovaná suma 1 146,69 eur pozostáva z istiny vo výške 1 033,01 eur a z poplatkov vo výške 113,68 eur.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na deň 24. 9. 2015, ktorého sa nezúčastnil žalobca a jeho právny zástupca. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil neúčast' na pojednávaní z dôvodov hospodárnosti, navrhol, aby súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a rozhodol na základe predložených dôkazov. Pojednávanie sa zúčastnil žalovaný. Súd prejednal vec v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p.

Žalovaný na pojednávaní uviedol, že so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s., uzatvoril zmluvu o pôžičke na sumu 995,82 eur (30 000,- Sk), ktorá mu bola vyplatená na účet a ktorú použil na opravu domu. Pôžičku splácal po 36,81 eur do 20. 8. 2011. Zo strany spoločnosti Consumer Finance Holding, a. s., mu bola zaslaná výzva na úhradu všetkých splátok jednorazovo, ktorú si prevzal osobne dňa 9. 5. 2011. Pretože ho prepustili z práce, nemal finančné prostriedky na ďalšie splácanie pôžičky.

Súd vykonal dokazovanie prednesom žalovaného a oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov, a to: zmluvou o poskytnutí pôžičky zo dňa 18.6.2008, Podmienkami k Zmluve o poskytnutí pôžičky, predžalobnou upomienkou, doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, výpismi z obchodného registra žalobcu a jeho právneho zástupcu a ďalšími listinami, ktoré tvoria obsah spisu, na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., uzavrela dňa 18. 6. 2008 so žalovaným v písomnej forme zmluvu označenú ako Zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej právny predchodca žalobcu (ďalej len pôvodný veriteľ) poskytol žalovanému ako dlžníkovi pôžičku - vo výške 995,82 eur, ročná úroková sadzba bola vo výške 30,40 %. Z písomného vyhotovenia zmluvy vyplýva, že žalovaný sa zaviazal splatiť úver 42 mesačnými splátkami po 36,81 eur, celkovú sumu mal zaplatiť vo výške 1 546,11 eur. Súd z obsahu zmluvy zistil, že sa jedná o typovú zmluvu, keď tlačivo - formulár označený ako Zmluva o poskytnutí rýchlej pôžičky - je rozdelené vertikálne na viacero častí s možnosťou vpisovania konkrétnych údajov o spotrebiteľovi a pôžičke, jej výške, splátkach pôžičky, ročnej úrokovej sadzbe a pod.

V spodnej časti tlačiva je priestor pre podpis klienta - dlžníka a zástupcu spoločnosti, miesto a dátum podpisu.

Opačná strana obsahuje predtlač textu písaného veľmi drobným nečitateľným písmom označeným ako Podmienky k Zmluve o poskytnutí pôžičky. Ďalšia strana obsahuje Všeobecné obchodné podmienky, ktoré nie sú zo strany žalovaného verifikované.

Z obsahu zmluvy nevyplýva rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky, ako aj termín splatnosti jednotlivých splátok, tiež nie je určená konečná splatnosť pôžičky.

Z vyjadrenia pr. zástupcu žalobcu (čl. 51 spisu) a z prehľadu splátok a úhrad - platobnej histórie (čl. 52-54 spisu) vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 995,82 eur, žalovaný sa zaviazal uhradiť poskytnutú pôžičku v 36 mesačných splátkach po 36,81 eur, ale podľa zmluvy o pôžičke sa zaviazal uhradiť pôžičku v 42 mesačných splátkach po 36,81 eur. Celková suma pôžičky bola 1 546,11 eur. Predpísané úhrady v celkovej výške 2 247,83 eur žalovaný uhrádzal mesačne po 36,81 eur od 20.7.2008 do 22.3.2011, kedy uhradil poslednú splátku a následne uhradil ešte dňa 11.9.2014, t.j. po podaní žaloby sumu 183,96 eur. Celkom žalovaný zaplatil sumu 1 398,78 eur.

Podľa tvrdenia žalobcu žalovaný mu dlhuje sumu 1 146,69 eur, ktorá pozostáva z neuhradenej istiny vo výške 1 033,01 eur a z poplatkov vyčíslených vo výške 113,68 eur v zmysle bodu 12 VOP, a to zo zmluvnej pokuty vo výške 18,39 eur a zo sankčného úroku vo výške 95,29 eur.

Žalobca vyčíslil zmluvnú pokutu v zmysle bodu 12.2 VOP, podľa ktorého sa zmluvné strany dohodli, že ak sa klient dostane do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej splátky, je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % dlžnej splátky. Táto zmluvná pokuta bola žalovanému vyúčtovaná celkom vo

výške 18,39 eur, a to dňa 20.5.2011 za omeškanú splátku predpísanú na deň 20.4.2011, dňa 19.6.2011 za omeškanú splátku predpísanú na deň 20.5.2011, dňa 20.7.2011 za omeškanú splátku predpísanú na deň 20.6.2011, dňa 19.8.2011 za omeškanú splátku predpísanú na deň 20.7.2011 a dňa 19.9.2011 za omeškanú splátku predpísanú na deň 20.8.2011.

V zmysle bodu 12.3 VOP sa zmluvné strany dohodli, že v prípade omeškania s úhradou jednotlivých splátok, je klient povinný uhradiť okrem zmluvnej pokuty i sankčný úrok vo výške 0,05 % za každý aj začatý deň omeškania. Na základe uvedeného žalovanému bol vyúčtovaný sankčný úrok vo výške 0,05 % za každý aj začatý deň omeškania za obdobie od 30.9.2011 do 30.6.2014 spolu vo výške 95,29 eur.

Keďže žalovaný porušil svoju povinnosť mesačne splácať poskytnutý úver, žalobca ho vyzval listom zo dňa 25. 8. 2011 na okamžitú úhradu všetkých splátok jednorázovo v lehote 3 dní od doručenia výzvy a doposiaľ uhradil sumu 1 398,78 eur tak, ako to vyplýva z prehľadu splátok a úhrad predloženého spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., resp. pr. zástupom žalobcu.

Žalobcom uplatnený nárok vo výške 1 146,69 eur pozostáva teda z nesplatenej istiny úveru vo výške 1 033,01 eur, zo sankčného úroku (0,05 % za každý deň omeškania za obdobie od 30.9.2011 do 30.6.2014) vo výške 95,29 eur a zo zmluvnej pokuty vo výške 18,39 eur, vyúčtovanej za obdobie tak, ako je uvedené vyššie.

Pri určení, či žalobcovi ako právnomu nástupcovi pôvodného veriteľa - Consumer Finance Holding, a. s., ako právnickej osobe, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom, vzniklo právo na vrátenie úveru, ktorý mal byť poskytnutý žalovanému ako fyzickej osobe nie na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je potrebné vychádzať z ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, t. j. k dňu 18. 6. 2008 a nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, tak aj z relevantných zákonných ustanovení o postavení a ochrane spotrebiteľa upravených v Občianskom zákonníku (ďalej len OZ) a v zákone o ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 1 Obchodného zákonníka účinného v čase uzatvorenia Zmluvy (ďalej len „ObZ“), tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Podľa § 1 ods. 2 prvá a druhá veta ObZ, právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) ObZ, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 25 ods. 1 zákona 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom

úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a/ zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia Zmluvy (ďalej len zák. o spotrebiteľských úveroch), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ zák. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 zák. o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 zák. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 zák. o spotrebiteľských úveroch, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len ZoOS) účinného v čase uzavretia zmluvy, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), účinného v čase uzavretia Zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej y koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53 ods. 2 OZ Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 OZ Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 6 OZ ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobia prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 37 ods. 1 Obč. zák., právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou, ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť porušil, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545 ods. 1 OZ ak z dojednaní o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný platiť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Podľa § 517 ods.1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v o meškanií.
Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení platnom a účinnom do 31. 1. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Právne posúdenie veci

Predmetom konania je zaplatenie dlžnej sumy 1 146,69 eur, ktorá pozostáva z nesplatenej istiny úveru vo výške 1 033,01 eur, zo sankčného úroku (0,05 % za každý deň omeškania za obdobie od 30.9.2011 do 30.6.2014) vo výške 95,29 eur a zo zmluvnej pokuty vo výške 18,39 eur, vyúčtovanej za obdobie tak, ako je uvedené vyššie.

Po zhodnotení vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, preto ju súd zamietol

Je nepochybné, že žalovaný v záväzkovo-právnom vzťahu s pôvodným veriteľom vystupoval ako fyzická osoba, ktorá pri uzavretí zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, teda ako spotrebiteľ, kým pôvodný veriteľ, právny predchodca žalobcu, pri poskytovaní pôžičky vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy, povahy jej účastníkov, výšky úveru a práv a povinností jednotlivých strán je zrejmé, že táto spĺňa podmienky spotrebiteľského úveru.

V takomto prípade je potrebné prihliadať aj na úpravu zákona č. 258/2000 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len zák. o spotrebiteľských úveroch), ktorý je úpravou „lex specialis“ k úprave OZ a takáto zmluvu musí mať náležitosti upravené týmto zákonom. Zároveň je potrebné aplikovať aj ustanovenia OZ, a to § 52 a nasl., ktoré obsahujú úpravu spotrebiteľských zmlúv.

Ustanovenie § 53 OZ vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedná poctivému prístupu k podnikaniu. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je nutné zdôrazniť, že spotrebiteľ v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už vôbec prečítať alebo pochopiť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa sa týka formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd zastáva názor, že predmetná zmluva neobsahuje zákonom vyžadované náležitosti a predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Medzi obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase podpisu zmluvy v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. patril údaj o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 4 ods. 2 písm. d/), o výške počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§4 ods. 2 písm. i), o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§4 ods. 2 písm. g/). Ide o údaje, ktoré majú napomôcť spotrebiteľovi zorientovať sa v množstve ponúk od rôznych inštitúcií poskytujúcich úvery, či pôžičky a porovnať si cenu toho ktorého úveru.

Súd je toho názoru, že v zmluve absentuje údaj podľa § 4 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona, a to údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. V zmluve je len uvedených počet splátok 42 a konečná splatnosť 42 mesiacov. Z takéhoto znenia však nevyplýva doba trvania zmluvy, ani termín konečnej splatnosti úveru.

Rovnako v zmluve chýba údaj podľa §4 ods.2 písm.i/ citovaného zákona o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený len údaj o výške mesačnej splátky bez špecifikácie, koľko je mesačná istina, úrok a iné poplatky, pričom v zmluve chýba údaj o termíne splatnosti splátok. Z gramatického výkladu tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že zmyslom tohto ustanovenia, a to bol aj zámer zákonodarcu, je aby z rozpisu splátok bolo jednoznačné, koľko je mesačná splátka istiny, koľko splátka úrokov a koľko splátka poplatkov, ako aj termín ich splatnosti.

Prejednávaná zmluva obsahuje údaj len o celkovej výške splátky, bez jej špecifikácie na istinu, úroky a iné poplatky, bez uvedenia termínu splatnosti.

V zmluve o pôžičke chýba aj údaj podľa § 4 ods. 2 písm. d/ citovaného zákona o adrese predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť.

Absenciu týchto údajov zákon č. 258/2001 Z.z. sankcionuje tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda dlžník je povinný vrátiť veriteľovi iba sumu, ktorá mu bola poskytnutá.

Za takéhoto stavu súd dospel k záveru, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi iba sumu, ktorú dostal, t.j. sumu 995,82 eur.

Z predložených listinných dôkazov (zmluvy a prehľadu splátok a úhrad) vyplýva, že pôvodný veriteľ poskytol žalovanému pôžičku vo výške 995,82 eur, žalovaný pôvodnému veriteľovi uhradil do 22.3.2011 sumu 1 214,82 eur (prehľad splátok a úhrad na čl. 7 spisu) a po podaní žaloby na súd dňa 11. 9. 2014 uhradil ešte sumu 183,96 eur (prehľad splátok a úhrad na čl. 54 spisu), teda spolu uhradil sumu 1 398,78 eur, t.j. uhradil viac, ako dostal. Z uvedených súd žalobu celkom zamietol, a to aj v časti istiny, aj v časti úroku z omeškania.

Súd zdôrazňuje, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru.

Na doplnenie súd dodáva, že v rámci žalovanej sumy 1 146,69 eur si žalobca uplatnil okrem istiny vo výške 1 033,01 eur aj sankčný úrok 0,05 % za každý deň omeškania za obdobie od 30.9.2011 do 30.6.2014 vo výške 95,29 eur v zmysle bodu 12.3. VOP a zmluvnú pokutu vo výške 18,39 eur, vyúčtovanú za obdobie tak, ako je uvedené vyššie, v zmysle bodu 12.2. VOP.

Súd má za to, že ustanovenie o zmluvnej pokute, ktorú má žalovaný zaplatiť v prípade omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivéj splátky, vo výške 10 % z dlžnej splátky, ale aj ustanovenie o sankčnom úroku, ktorý mal zaplatiť žalovaný okrem zmluvnej pokuty vo výške 0,05 % za každý aj začatý deň omeškania, t.j. vo výške 18,5 % ročne za každú jednotlivú neuhradenú splátku v prípade, ak je v omeškaní s úhradou jednotlivých splátok a ktoré ustanovenia boli zakomponované do VOP, sú neplatné pre nedodržanie písomnej formy v zmysle § 2 ods. 1 zák. o spotrebiteľských úveroch a § 40 ods. 1, 3 OZ. Tieto ustanovenia o zmluvnej pokute a o sankčnom úroku nie sú zakomponované v zmluve o pôžičke, ale len vo VOP, ktoré však žalovaný nepodpísal. Žalobca ukryl podmienky, ktoré mali byť podstatné pre informáciu spotrebiteľa a pre poznanie rozsahu záväzku, do VOP. Krajský súd v Prešove už v minulosti viacerými rozhodnutiami judikoval, že VOP, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju súd uvedie menším písmom. Práve inkorporačná doložka môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia, vyžaduje sa pomôcka (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (porovnaj rozsudky KS Prešov sp. zn. 6Co 135/2012, 21Co 28/2012, 3 Co 136/2013).

Podľa názoru súdu ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma súd hodnotí ako nepochopiteľný a zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu.

K drobnému písmu porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 342/09. V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písanými takmer nečitateľným drobným písmom, tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Vzhľadom na neplatnosť inkorporačnej doložky sa tieto ustanovenia nestali ani súčasťou zmluvy, ani VOP.

Okrem uvedeného ustanovenia bodu 12.2.VOP a bodu 12.3 VOP sú neprijateľnými podmienkami zmluvy v zmysle § 53 ods. 4 písm. k/ OZ aj z toho dôvodu, že vyžadujú od žalovaného ako spotrebiteľa, aby zaplatil v prípade omeškania so zaplatením každej jednotlivej splátky zmluvnú pokutu vo výške 10 % a okrem toho, aby zaplatil aj sankčný úrok vo výške 0,05 % denne za každý aj začatý deň omeškania (t.j. 18,5 % ročný úrok z každej nezaplatenej jednotlivej splátky), teda požadujú od žalovaného ako spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprímerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Preto v zmysle § 53 ods. 5 OZ tieto neprijateľné podmienky, uvedené ustanovenia vo VOP, sú neplatné.

Aj z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol a nepriznal žalobcovi právo na zmluvnú pokutu a na sankčný úrok z každej jednotlivej nezaplatenej splátky.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalovaný mal vo veci plný úspech, preto má právo na náhradu trov konania. Žalovaný si neuplatňoval žiadne trovy konania a ani zo spisu nevyplýva, aby mu nejaké trovy konania vznikli preto mu súd trovy konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.